

СОРОК ХАДІСІВ АН-НАВАВІ

[Українська – Ukrainian – أوكرائي]

Автор

Абу Закарія Мухі ад-Дін Яхья ібн Шараф ан-
Нававі

Переклад

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(EIRC)**

& Якубович Михайло

Перевірка: Андрій Шистєров

الأربعون النووية

للإمام

أبي زكريا محيي الدين يحيى بن شرف النووي

رحمه الله

ترجمة:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

ومبخائيلو يعقوبوفيتش

مراجعة: أندريا شيستروف

ISLAM HOUSE

الإسلام سؤال وجواب

ISLAMHOUSE.COM

THE LARGEST AND MOST AUTHENTIC
FREE REFERENCE TO INTRODUCE ISLAM
IN THE WORLD LANGUAGES

В ім'я Аллаха, Милостивого, Милосердного

СОРОК ХАДІСІВ АН-НАВАВІ

Хадіс перший

Вчинки оцінюються згідно із намірами

За свідченням правителя віруючих, Абу Хафса ‘Умара ібн аль-Хаттаба (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Усі вчинки оцінюються лише згідно з намірами, і кожна людина одержить лише за намірами. Тож у того, хто переселився заради Аллаха і Посланця Його, переселення буде зараховане, як здійснене заради Аллаха і Посланця Його, а хто ж переселився заради земних благ чи жінки, щоб одружитися з нею, то переселення його буде зараховане як здійснене заради того, заради чого він його здійснив».

Передали це два імами, знавці хадісів – Абу Абд Аллах Мухаммад ібн Ісмаїль ібн Ібрагім ібн Мугира ібн Бардізба аль-Бухарі (1) та Абу аль-Хусейн Муслім ібн Хаджжадж ібн Муслім аль-Кушайрі ан-Найсабурі (хай буде вдоволений ними обома Аллах) (1907) у двох достовірних збірниках хадісів, які є найдостовірнішими.

Хадіс другий

Прихід Джібріля, який навчив мусульман їх релігії

За свідченням ‘Умара (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Одного дня, коли ми сиділи разом із Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), з’явився перед нами

якийсь чоловік – у надзвичайно білому одязі, з надзвичайно чорним волоссям. На ньому не було видно жодних слідів подорожі. Жоден з нас не знав його. Він підійшов ближче і сів біля Пророка (мир йому і благословення Аллаха), притулившись своїми коліньми до його колін, та поклавши свої долоні на його стегна. Він сказав: «О, Мухаммад! Розкажи мені про іслам!». Посланець Аллаха, (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Іслам – це свідчити, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і що Мухаммад – Посланець Аллаха, і звершувати молитву, сплачувати закат, постити у Рамадан, здійснювати паломництво до Дому, якщо ти спроможний зробити це». Відповів він: «Ти сказав правду». Ми були здивовані тим, що він запитав його, сказавши, що той сказав правду. Незнайомець сказав: «Розкажи мені про віру». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Це – увірувати в Аллаха і ангелів Його, і в писання Його, і в посланців Його, і в Останній день, і у передвизначення, як із його добром, так і злом». Мовив той: «Ти сказав правду. Розкажи мені тепер про іхсан». Він відповів: «Це – поклонятися Аллаху, неначе бачиш ти Його, але навіть якщо не бачиш ти Його, то, воістину, Він бачить тебе!». Сказав незнайомець: «Розкажи-но тепер про Час!». Відповів Пророк (мир йому і благословення Аллаха): «Той, у кого запитують, знає про це не більше того, хто запитує». Сказав незнайомець: «То скажи про знамення його!». Сказав Пророк (мир йому і благословення Аллаха): «Це – коли народить раба хазяйку свою, і ти побачиш пастухів, котрі змагаються у зведенні високих будівель». Потім він пішов, а я ще залишився на деякий час. Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «О, ‘Умар, чи ти знаєш того, хто запитував?». Я відповів: «Аллах і Посланець Його знають краще!». Сказав він: «Воістину, Джибріль приходив до вас, щоб навчити вас релігії вашої!».

Це передав Муслім (8).

Хадіс третій

Іслам будується на п'яти стовпах

За свідченням Абу 'Абд ар-Рахмана, сина Абу Хафса 'Умара ібн аль-Хаттаба (хай буде вдоволений ними Аллах), котрий сказав:

«Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Іслам зведений на п'яти [стовпах]: свідчити, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і Мухаммад – Посланець Аллаха, звершувати молитву, сплачувати закят, здійснювати паломництво до Дому й постити у Рамадан».

Передали це аль-Бухарі (8) та Муслім (16).

Хадіс четвертий

Творіння в животі матері

За свідченням Абу 'Абд ар-Рахмана 'Абд Аллаха ібн Мас'уда (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Розповів нам Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), і він правдивий і гідний довіри:

«Воістину, творіння кожного з вас збирається разом в животі його матері протягом сорока днів у формі сім'я, а потім воно стає згустком крові протягом того ж часу, а потім згустком плоті на такий же час, а потім посилається до нього ангел, котрий вдихає у нього дух, і якому наказано чотири справи: записати засоби для існування його, час [життя] його, і вчинки його, і нещастним він буде чи щасливим. Клянуся Аллахом, окрім Якого немає божества, гідного поклоніння, що, воістину, дехто з вас чинить так само, як чинять мешканці Раю, і він – на відстані простягнутої руки від нього, але коли наздоганяє його передвизначене, то чинить він так, як чинять мешканці Пекла, і опиняється він там. І, воістину,

дехто з вас чинить так само, як чинять мешканці Пекла, і воно – на відстані простягнутої руки від нього, але коли наздоганяє його передвизначене, то чинить він так, як чинять мешканці Раю, і опиняється він там».

Передали це аль-Бухарі (3208) та Муслім (2643).

Хадіс п'ятий

Якщо хтось вчинить в цій нашій справі те, на що не було нашого наказу, то це буде відкинуто

За свідченням матері віруючих Умм 'Абд Аллах Аїши (хай буде вдоволений нею Аллах), яка сказала:

Сказав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): «Якщо хтось вчинить в цій нашій справі те, на що не було нашого наказу, то це буде відкинуто»

Передали це аль-Бухарі (2697) та Муслім (1718).

Один із варіантів Мусліма:

«Якщо хтось вчинить дію, котра не [відповідає] нашій справі, то цю дію буде відкинуто»

Хадіс шостий

Те, що дозволено – зрозуміло, і те, що заборонено – зрозуміло

За свідченням Абу 'Абд Аллаха Ну'мана ібн Башира (хай буде вдоволений ними Аллах), який сказав:

«Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Те, що дозволено – зрозуміло, і те, що заборонено – зрозуміло, а між цими двома є сумнівне, про яке більшість людей не знає. Тож той, хто уникає сумнівного, справді очищує себе задля релігії своєї, і задля честі своєї. А

хто опиняється у сумнівному, той опиняється у забороненому, неначе пастух, який випасає худобу навколо огорожі, але не випасає худобу в ній. Воістину, у кожного володаря – своя загорожа, і, воістину, загорожа Аллаха – заборони Його. Воістину, є в тілі частинка, якщо вона здорова – то усе тіло здорове, а якщо хвора – то хворе усе тіло. Воістину, це – серце».

Передав це аль-Бухарі (52) та Муслім (1599).

Хадіс сьомий

Релігія це щирість

За свідченням Абу Рукейя Таміма ібн Ауца ад-Дарі (хай буде вдоволений ними Аллах), Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Релігія – це щирість. Ми спитали: «Щодо кого?». Відповів він: «Щодо Аллаха, щодо писань Його, щодо посланців Його, щодо правителів усульман і щодо простого народу»

Переказав це Муслім (55).

Хадіс восьмий

Мені наказано боротися із людьми

За свідченням сина ‘Умара (хай буде вдоволений ними Аллах), Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав

«Мені наказано боротися з людьми, поки вони не засвідчать, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і що Мухаммад – Посланець Аллаха; поки вони не звершуватимуть молитву; поки вони не сплачуватимуть закят; і коли вони робитимуть це, то захистять життя і майно

своє від мене, окрім [випадків, дозволених] правом ісламу, а їхній розрахунок буде у Аллаха Всевишнього».

Передали це аль-Бухарі (25) та Муслім (22).

Хадіс дев'ятий

Утримуйтесь від того, що я заборонив вам

За свідченням Абу Гурейри 'Абд ар-Рахмана ібн Сахра (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Того, що я заборонив вам – уникайте, а те, що я наказав Вам – виконуйте, наскільки будете спроможні. Згубила тих, які жили раніше за вас надмірна цікавість їхня, а також розходження зі своїми пророками».

Передали це аль-Бухарі (7288) та Муслім (1337).

Хадіс десятий

Воістину, Аллах – Добрий, і приймає лише добре

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Сказав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Воістину, Всевишній Аллах – Добрий, і приймає лише добре, і, воістину, Аллах наказав віруючим те ж саме, що Він наказав посланцям. І сказав Всевишній: «О, Посланці! Вживайте у їжу блага і звершуйте добрі справи!». І сказав Всевишній: «О ви, які увірували! Споживайте з благ, якими наділили Ми вас». Потім згадав він чоловіка, який після тривалої подорожі, неохайний та вкритий пилом, простягає руки до неба: «О, Господи, о, Господи!» – а сам їсть

заборонене, п'є заборонене, вдягається у заборонене, і виріс на забороненому. Тож як йому буде дана відповідь?».

Передав це Муслім (1015).

Хадіс одинадцятий

Залиш те, в чому ти сумніваєшся, і звернися до того, в чому ти не сумніваєшся

За свідченням Абу Мухаммада аль-Хасана, сина 'Алі ібн Абу Таліба, онука Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), і улюбленця його (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

Я запам'ятав від Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Залиш те, в чому ти сумніваєшся, і звернися до того, в чому ти не сумніваєшся».

Передали це ат-Тірмізі (2520) та ан-Насаї (5711).

Ат-Тірмізі сказав, що це хороший, достовірний хадіс.

Хадіс дванадцятий

Один із кращих проявів іслама людиною

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Сказав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): «Один із кращих проявів іслама людиною - невтручання у те, що її не стосується».

Хороший хадіс, переданий у цій формі ат-Тірмізі (2318) та Ібн Маджаг (3976).

Хадіс тринадцятий

Не увірує жоден з вас, поки не побажає він брату своєму того ж, чого й собі

За свідченням Абу Хамзи Анаса ібн Маліка (хай буде вдоволений ним Аллах), слуги Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не увірує жоден з вас, поки не побажає він брату своєму того ж, чого й собі».

Передали це аль-Бухарі (13) та Муслім (45).

Хадіс чотирнадцятий

Не дозволено проливати кров мусульманина, окрім як в одному з трьох випадків

За свідченням Ібн Мас'уда (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Сказав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Не дозволено проливати кров мусульманина, окрім як в одному з трьох випадків: перелюб одруженого, життя за життя, зречення релігії і відступ від громади».

Передали це аль-Бухарі (6878) та Муслім (1676).

Хадіс п'ятнадцятий

Нехай той, хто увірував у Аллаха і в Останній день, говорить найкраще

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Нехай той, хто увірував в Аллаха і в Останній день, або говорить найкраще, або мовчить; і нехай той, хто увірував в Аллаха і в Останній день, буде щедрим до сусіда свого; і нехай той, хто увірував в Аллаха і в Останній день, буде щедрим до гостя свого».

Передали це аль-Бухарі (6018) та Муслім (47).

Хадіс шіснадцятий

Не гнівайся

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав, що одного разу якійсь чоловік прийшов до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) і сказав: «Дай мені пораду». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Не гнівайся». Чоловік повторив прохання ще декілька разів, і Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Не гнійвайся».

Передав це аль-Бухарі (6116).

Хадіс сімнадцятий

Воістину, Аллах заповів діяти найкращим чином у всіх справах

За свідченням Абу Йа'лі Шаддада ібн Ауза (хай буде вдоволений ним Аллах), що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, Аллах заповів діяти найкращим чином у всіх справах. Тож, коли вбиваєте, то вбивайте якнайкраще, і коли забиваєте, то забивайте якнайкраще. І нехай кожен з вас нагострить лезо своє, не дозволяючи страждати тварині, яку він забиває».

Передав це Муслім (1955).

Хадіс вісімнадцятий

Бійся Аллаха, де б ти не був

За свідченням Абу Зарра Джундуба ібн Джанада і Абу 'Абд ар-Рахмана Му'аза ібн Джабаля (хай буде вдоволений ними Аллах), Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Бійся Аллаха, де б ти не був, і нехай слідує за твоєю поганою справою добра, котра зітре погану. І поведься із людьми якнайкраще!»

Передав ат-Тірмізі (1987), який сказав: «Хороший хадіс», і в інших місцях він говорить, що це - хороший і достовірний хадіс.

Хадіс дев'ятнадцятий

Пам'ятай про Аллаха, і Він оберігатиме тебе

За свідченням 'Абд Аллаха ібн 'Аббаса (хай буде вдоволений ними Аллах), який сказав: «Одного дня, коли я сидів позаду Пророка (мир йому і благословення Аллаха), він сказав мені:

«О, юначе! Я навчу тебе деяким словам: «Пам'ятай про Аллаха, і Він оберігатиме тебе; пам'ятай про Аллаха, і знайдеш Його перед собою. Коли запитуєш, то запитуй у Аллаха, і коли просиш допомоги, то проси її у Аллаха. І знай, що якщо люди зберуться разом, щоб принести тобі чимось коричисть, то вони принесуть тобі користь лише тим, що Аллах вже записав для тебе. І якщо вони зберуться разом, щоб нашкодити тобі чимось, то нашкодять лише тим, що Аллах вже записав для тебе. Перо вже піднято і сувої висохли!»

Передав це ат-Тірмізі (2516). Він сказав «Хороший, достовірний хадіс».

І у варіанті, відмінному від варіанта ат-Тірмізі, йдеться про наступне:

«Пам'ятай про Аллаха, і знайдеш Його поперед собою. Пізнай Аллаха в достатку, і Він пізнає тебе у скруті. І знай: те, що оминуло тебе, не мало трапитися з тобою, а те, що трапилося, не мало оминати тебе. Знай, що перемога приходить разом із терпінням, полегшення – із нещастям, а легкість – з труднощами».

Хадіс двадцятий

Якщо ти не соромишся, то роби все, що тобі завгодно

За свідченням Абу Мас'уда 'Укби ібн 'Аміра аль-Ансарі аль-Бадрі (хай буде вдоволений ними Аллах), який сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, серед слів, які дізналися люди з першого пророцтва, є такі: «Якщо ти не соромишся, то роби все, що тобі завгодно».

Переказав це аль-Бухарі (3483).

Хадіс двадцять перший

Скажи: «Я увірував в Аллаха» – а потім йди Прямим шляхом

За свідченням Абу 'Амра – також відомого, як Абу 'Амрата – Суф'яна ібн 'Абд Аллаха (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

Сказав я: «О, Посланець Аллаха! Скажи мені щось таке про іслам, про що я не можу запитати ні в кого, окрім тебе!». Відповів він: «Скажи: «Я увірував в Аллаха» – а потім йди Прямим шляхом».

Передав це Муслім (38).

Хадіс двадцять другий

Якщо я буду молитись і постити

За свідченням Абу 'Абд Аллаха Джабіра, сина 'Абд Аллаха аль-Ансарі (хай буде вдоволений ними Аллах):

Один чоловік звернувся до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), кажучи: «Як ти вважаєш, якщо я буду звершувати обов'язкові молитви, постити в Рамадан, дозволяти дозволене і забороняти заборонене, не додаючи до цього нічого – то чи увійду я до Раю?». «Так», – відповів той.

Передав це Муслім (15).

Хадіс двадцять третій

Чистота – половина віри

За свідченням Абу Маліка аль-Харіса ібн 'Асіма аль-Аш'арі (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Сказав Посланець (мир йому і благословення Аллаха):

«Чистота – половина віри, слова «Аль-Хамду лі-Лляг» наповнюють шальки терезів, і «Субхана Ллаг» і «Аль-Хамду лі-Лляг» наповнюють те, що між небесами і землею. Молитва є світлом, милостиня – доказом, терпіння – освітленням, Коран – доказом за чи проти тебе. Кожен сам починає свій день, і є продавцем душі своєї: чи звільнить він її, чи знищить».

Переказав це Муслім (223).

Хадіс двадцять четвертий

О, раби Мої! Я заборонив несправедливість Самому Собі

За свідченням Абу Зарра аль-Гифарі (хай буде вдоволений ним Аллах), серед слів Пророка (мир йому і благословення Аллаха) були й такі слова від Його Господа:

«О, раби Мої! Я заборонив несправедливість самому собі і заборонив її для вас. О, раби Мої! Всі ви, окрім тих, кого Я направив, заблукали, тож шукайте наставництва Мого, і Я наставлю вас! О, раби Мої! Усі ви голодні, окрім тих, кого нагодував Я, то ж шукайте їжі Моєї, і я нагодую вас. О, раби Мої! Усі ви голі, окрім тих, кого одягнув Я, тож шукайте одяг Моїх, і Я вдягну вас! О, раби Мої! Ви порушуєте межі дозволеного вдень і вночі, і Я прощаю усі гріхи, тож шукайте прощення Мого, і Я прошу вас. О, раби Мої! Ви не зможете вразити Мене так, щоб зашкодити Мені, і не зможете донести своїх благ так, щоб принести користь Мені! О, раби Мої! Якби навіть перші та останні з вас, люди та джини, були б такі ж богобоязливі, як серце одного з вас, то не додало б це нічого до Царства Мого. О, раби Мої! Якби навіть перші та останні з вас, люди та джини, були б такі ж нечестиві, як серце одного з вас, то не відняло б це нічого від Царства Мого. О, раби мої! Якби навіть перші та останні з вас, люди та джини, стали б на одному узвишші і почали б просити в Мене, то Я б дав би кожному те, що він просить, і це зменшило б те, що в Мене є настільки, наскільки зменшує море занурена і витягнута з води голка. О, раби Мої! Воістину, це – ваші вчинки, Я рахую їх, а потім відплачу за них, тож нехай той, хто знайшов благо, прославляє Аллаха, а той, хто знайшов інше, хай не звинувачує нікого, окрім самого себе».

Передав це Муслім (2577).

Хадіс двадцять п'ятий

Багаті отримують усю винагороду

Деякі зі сподвижників Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказали йому: «О, Посланець Аллаха! Багаті отримують усю винагороду: вони моляться так само, як і ми молимося, і постяться так само, як і ми постимося, і віддають в якості милостині надлишки свого статку». Він відповів: «Чи не створив Аллах для вас те, що ви віддаєте в якості милостині? Воістину, кожен тасбіх – милостиня, і кожен такбір – милостиня, і кожна тахміда – милостиня, і кожна тагліля – милостиня, спонування до заохочуваного – милостиня, й заборона неприйнятної – милостиня, і в статевому акті – милостиня». Спитали вони: «О, Посланець Аллаха! Невже, вдовольняючи пристрасть свою, хтось з нас буде мати винагороду за це?». Він відповів: «Чи ви не вважаєте, що той, хто вчиняє заборонене – грішить? Тож коли він буде вчиняти дозволене, то матиме за це винагороду!».

Передав це Муслім (1006).

Хадіс двадцять шостий

За кожен свій суглоб людина має віддавати милостиню

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«За кожен свій суглоб людина має віддавати милостиню, кожного дня, коли сходить сонце; розсудити двох справедливо – це милостиня, допомогти людині сісти в сідло, підсаджуючи її чи кладучи майно її – це милостиня, добре слово – це милостиня, і кожен крок на шляху до молитви – це милостиня, і прибрати перешкоду з дороги – це милостиня».

Передали це аль-Бухарі (2989) та Муслім (1009).

Хадіс двадцять сьомий

Праведність – це хороші моральні якості

За свідченням Ан-Нувваса ібн Сам'ана (хай буде вдоволений ним Аллах), що Пророк Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Праведність – це хороші моральні якості, і гріховність – це те, що мучить тебе в душі й ти не хочеш, щоб про це дізналися люди».

Переказав це Муслім (2553).

І за свідченням Вабіса ібн Ма'бада (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Я прийшов до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), і він сказав: «Ти прийшов, щоб спитати про праведність?». «Так», - відповів я. Він мовив: «Порадься зі своїм серцем, адже праведність – це те, від чого заспокоюється душа, і від чого заспокоюється серце, а гріховність – це те, що мучить тебе в душі, тіпається у грудях, навіть якщо люди скажуть тобі, що ти вчинив вірно»

Хороший хадіс. Переданий він в Муснадах обох імамів, Ахмада ібн Ханбаля (4/227) і ад-Дарімі (2/246) із хорошими існадами.

Хадіс двадцять восьмий

Ось порада моя вам: «Бійтеся Аллаха і виявляйте хороші моральні якості»

За свідченням Абу Наджіха аль-Ірбада ібн Сарійя (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Звернувся до нас Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) із повчанням. Почувши це, сповнилися серця наші остраху, і сльози виступили на очах наших. Ми сказали: «О, Посланець Аллаха! Це схоже на прощальне повчання, тож дай нам пораду!». Він відповів: «Ось порада моя вам: Бійтеся Аллаха, слухайтеся і коріться, навіть якщо керуватиме вами буде раб. І, воістину, довгожителі серед вас побачать велику кількість протиріч, тож тримайтеся моєї Сунни і Сунни праведних намісників, які йтимуть Прямим шляхом, ухопіться за неї корінними зубами. Бійтеся нововведень, адже кожне нововведення – омана».

Передали це Абу Давуд (4607) і ат-Тірмізі (266), кажучи: «Хороший, достовірний хадіс».

Хадіс двадцять дев'ятий

Поклоняйся Аллаху, не додаючи Йому в поклонінні нічого

За свідченням Му'аза ібн Джабаля (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав:

«Якось сказав я: «О, Посланець Аллаха, розкажи мені про вчинок, який введе мене до Раю та вбереже від Пекла». Він відповів: «Справді, ти запитав про важливу справу, і вона легка для того, для кого полегшив її Всевишній Аллах: поклоняйся Аллаху, не додаючи Йому в поклонінні нічого, звершуй молитву, сплачуй закят, постись у Рамадан, здійсни паломництво до Дому. Далі мовив він: «Чи не вказати тобі на ворота добра? Піст – щит, а милостиня гасить невеликі гріхи, як вода гасить вогонь, і молитва людини глибокою ніччю!». Далі прочитав він: «Піднімаються вони з лож своїх, щоб закликати зі страхом і надією до Господа свого, витрачаючи з того, чим наділили Ми їх. І не знає жодна душа тієї насолоди для очей, яка прихована у винагороді за те, що чинили вони». Потім мовив він: «Чи не

розповісти тобі про верхівку цієї справи, стовп її, та вершину її?». «Так, О Посланець Аллаха», – сказав я. Він сказав: «Верхівкою справи є іслам, а стовпом її – молитва, а вершиною її – джигад». Потім він сказав: «Чи не розповісти тобі про те, як досягти усього цього?». «Так, О Посланець Аллаха», – відповів я. Він узявся за свій язик і сказав: «Притримуй його!». Я спитав: «О, Пророк Аллаха, хіба те, що ми кажемо, обернеться проти нас?». Він відповів: «Хай позбудеться тебе твоя мати, о Му'азе! Що ж інше кидає людей до пекла обличчям донизу» (чи то сказав він «...носами їхніми»), - «...як не плоди язиків їхніх?».

Передав це ат-Тірмізі (2616), кажучи: «Хороший, достовірний хадіс».

Хадіс тридцятий

Воістину, Всевишній Аллах встановив релігійні обов'язки, тож не нехтуйте ними

За свідченням Абу Са'аліяби аль-Хушані Джурсума ібн Нашіба (хай буде вдоволеній ним Аллах), що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

Воістину, Всевишній Аллах встановив релігійні обов'язки, тож не нехтуйте ними, і Він встановив межі, тож не переходьте їх, і Він заборонив дещо, тож не порушуйте цього, і Він не сказав про деякі речі через милість Свою до вас, а не тому, що забув – тож не дошукуйтеся їх!

Хороший хадіс. Передав його ад-Даракутні (4/184) та інші.

Хадіс тридцять перший

Утримайся від надмірності у мирському житті, і Аллах любитиме тебе

За свідченням Абу 'Аббаса Сагля ібн Са'да ас-Са'їді (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Прийшов один чоловік до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) і сказав: «О, Посланець Аллаха! Вкажи мені на такий вчинок, після здійснення якого любитимуть мене і Аллах, і люди!». Той відповів:

«Утримайся від надмірності у мирському житті, і Аллах любитиме тебе, утримайся від того, чим володіють люди, і вони любитимуть тебе!»

Хороший хадіс. Переказав це ібн Маджаг (4102) та інші з хорошими існадами

Хадіс тридцять другий

Не можна ані завдавати шкоди, ані відплачувати шкодою

За свідченням Абу Са'їда Са'да ібн Маліка ас-Сінана аль-Худрі (хай буде вдоволений ним Аллах), що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не можна ані завдавати шкоди, ані відплачувати шкодою».

Хороший хадіс, передав його Ібн Маджаг (2341). Ад-Даракутні та інші передали його з існадом. І передав його Малік у «аль-Муватта», як хадіс мурсаль від 'Умара ібн Ях'ї, від батька його, і від Пророка (мир йому і благословення Аллаха), але без згадки про Абу Са'їда.

Цей хадіс має декілька шляхів передачі, які підтверджують одне одного.

Хадіс тридцять третій

Наведення доказу лежить на позивачі, а клятва – на відповідачі

За свідченням сина 'Аббаса (хай буде вдоволений ними Аллах) Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якби отримували люди лише згідно зі своїми позивами, то почали б зазіхати на майно та кров інших людей, а тому наведення доказу лежить на позивачі, а клятва – на відповідачі».

Хороший хадіс. Передав його у цій формі аль-Байгаки (10/252) та інші, а частина його згадується у "Сахіхах".

Хадіс тридцять четвертий

Якщо хтось з вас побачить зло, то нехай змінить його своєю рукою

За свідченням Абу Саї'да аль-Худрі (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось з вас побачить зло, то нехай змінить його своєю рукою, а якщо не зможе, то язиком своїм, а якщо не зможе, то серцем своїм, і це – найслабший прояв віри».

Передав це Муслім (49).

Хадіс тридцять п'ятий

*Не заздріть одне одному, не завищуйте цін одне одному,
не майте ненависті одне до одного*

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Сказав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«Не заздріть одне одному, не завищуйте цін одне одному, не майте ненависті одне до одного, не відвертайтеся одне від одного, не збивайте цін одне одному, а будьте рабами Аллаха, братами. Мусульманин – брат мусульманину, він не утискає його, не залишає його без допомоги, не обманює його, не зневажає його. Богобоязливість знаходиться ось тут», – він вказав тричі на свої груди. «Злочином є зневага до брата свого мусульманина. Кожен мусульманин недоторканий для іншого мусульманина: заборонена кров його, майно його і честь його».

Передавав це Муслім (2564).

Хадіс тридцять шостий

Хто позбавить віруючого від смутку

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах) Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Хто позбавить віруючого від смутку в світі цьому, того позбавить Аллах від смутку в День Воскресіння, і хто полегшить страждання страждаючого, тому полегшить Аллах життя в світі цьому і в світі наступному. І хто захистить мусульманина, того захистить Аллах в цьому світі і в світі наступному. Аллах допомагатиме рабу Своєму, поки буде той допомагати братові своєму. Тому ж, хто йде дорогою пошуків знання, Аллах полегшить дорогу до Раю. І не збираються люди в одному з будинків Аллаха, читаючи

Писання Аллаха та вивчаючи його, без того, щоб не був зісланий їм спокій, і не були вкриті вони милістю, і не оточували б їх ангели, і не згадував би Аллах їх у Себе. Тому, кого затримали його вчинки, не допоможе його спорідненість з кимось».

Передав це Муслім (2699) цими ж словами.

Хадіс тридцять сьомий

Воістину, Аллах записав добрі та злі вчинки

За свідченням Ібн 'Аббаса (хай буде вдоволений Аллах ним та його батьком) серед слів, які Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) отримав від Господа свого (Блакословенний і Всевишній Він), були й такі:

«Воістину, Аллах записав добрі та злі вчинки, а потім пояснив це так: хто мав намір здійснити добрий вчинок, але не здійснив його, тому Аллах запише у Себе це як здійснений добрий вчинок. Якщо він мав намір здійснити його та здійснив, то Аллах запише у Себе це як десять добрих вчинків, аж до семисот разів, і навіть ще більше. А хто мав намір здійснити злий вчинок, але не здійснив його, тому Аллах запише у Себе це як здійснений добрий вчинок, а якщо він мав намір здійснити його та здійснив, то Аллах запише у Себе це як один злий вчинок».

Передали це аль-Бухарі (6491) та Муслім (131) у своїх "Сахіхах" цими ж словами.

Хадіс тридцять восьмий

Хто буде ставитися вороже до друга Мого, тому Я оголошу війну

За свідченням Абу Гурейри (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав, що Посланець Аллаха (мир йому і

благословення Аллаха) сказав: Воістину, Всевишній Аллах сказав:

«Хто буде ставитися вороже до друга Мого, тому Я оголошу війну! І не може наблизитися до мене раб Мій ні з чим, більш любимим для Мене, ніж релігійні обов'язки, якими Я зобов'язав його. І не перестане наближатися до Мене раб Мій, здійснюючи додаткові приписи, поки Я не полюблю його. І коли Я полюблю його, то буду слухом його, яким чує він; зором його, яким бачить він; рукою його, якою вражає він; ногою його, якою ступає він; що б не просив він у Мене, Я обов'язково дам йому, і якщо попросить він притулку, то Я обов'язково дам його йому».

Передав це аль-Бухарі (6502)

Хадіс тридцять дев'ятий

Воістину, Аллах простив моїй громаді помилки та забудькуватість

За свідченням Ібн 'Аббаса (хай буде вдоволений Аллах ним та його батьком) Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав

«Воістину, Аллах простив моїй громаді помилки, забудькуватість і те, що було зроблено під примусом».

Хороший хадіс. Передав його Ібн Маджаг (2045), аль-Байгаки (7) та інші.

Хадіс сороковий

Живи в цьому світі так, наче ти чужинець або подорожній

За свідченням сина 'Умара (хай буде вдоволений ними Аллах), який сказав:

«Живи в цьому світі так, наче ти чужинець або подорожній».

Син 'Умара (хай буде вдоволений ними Аллах) часто казав:

«Звечора не чекай ранку, і зранку не чекай вечора, і бери зі свого здоров'я на хворобу свою, і з життя свого – на смерть свою».

Передав це аль-Бухарі (6416).

Хадіс сорок перший

*Не увірує жоден з вас, поки бажання його не
відповідатимуть тому, що я приніс*

Зі слів Абу Мухаммада 'Абд Аллаха, сина 'Амра ібн аль-'Аса (хай буде вдоволений ними Аллах), який сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Не увірує жоден з вас, поки бажання його не відповідатимуть тому, що я приніс».

Хороший, достовірний хадіс, переданий у «Кітаб аль-Худджа» з достовірним існадом.

Хадіс сорок другий

*О, син Адама! Поки будеш ти звертатися до Мене і
просити в Мене*

За свідченням Анаса бін Маліка (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Сказав Всевишній Аллах: «О, син Адама! Поки будеш ти звертатися до Мене і просити в Мене, Я буду прощати те, що скоїв ти, не звертаючи на це уваги. О, син Адама! Якщо навіть гріхи твої досягнуть неба, і ти будеш благи прощення в Мене, то Я прощу тебе. О, син Адама! Якщо ти

прийдеш до Мене з гріхами розміром із землю, і зустрінеш Мене, не поклоняючись нікому, окрім Мене, то Я дарую тобі прощення такого ж розміру, як земля».

Передав це ат-Тірмізі (3540), кажучи: «Хороший, достовірний хадіс».

Хадіс сорок третій

Віддавайте частини спадщини тим, кому вони призначені

За свідченням Ібн ‘Аббаса (хай буде вдоволений Аллах ним і його батьком) Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Віддавайте частини спадщини тим, кому вони призначені, а все, що залишилось після розподілу, має дістатися найближчому родичу-чоловіку».

Переказали це аль-Бухарі (6732) й Муслім (1615).

Хадіс сорок четвертий

Молочне вигодовування робить забороненим те, що робить забороненим кровна спорідненість

Передається від Аїши (хай буде вдоволений нею Аллах), що Пророк (мир йому й благословення Аллаха) сказав:

«Молочне вигодовування робить забороненим те, що робить забороненим кровна спорідненість».

Переказали це аль-Бухарі (2646) й Муслім (1444).

Хадіс сорок п'ятий

Воістину, Аллах і Його Посланець забороняють продавати алкоголь

За свідченням Абу 'Абд Аллаха Джабіра, сина 'Абд Аллаха аль-Ансарі (хай буде вдоволений ними Аллах), після взяття Мекки Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) сказав:

«Воістину, Аллах і Його Посланець забороняють продавати алкоголь, падла, свинину й ідолів. Хтось сказав: «А чи дозволено продавати жир мертвечини, адже люди покривають їм кораблі, змашують шкіру і використовують, як масла для світильників. На що Пророк (мир йому й благословення Аллаха) відповів: «Ні, це заборонено». Після чого Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) продовжив, сказавши: «Хай погубить Аллах іудеїв, адже, воістину, Аллах заборонив їм жир, а вони плавили його, а потім продавали його, й використовували отримані за це гроші».

Переказав це аль-Бухарі (2236) й Муслім (1581).

Хадіс сорок шостий

Усе, що п'янить - заборонено

Передає Абу Бурда зі слів свого батька Абу Муси Аль-Аш'арі (хай буде задоволений ним Аллах), що, посилаючи його до Ємену, Пророк (мир йому й благословення Аллаха) запитав його про напої, які там роблять: «Що це за напої?». Абу Муса відповів: «Це - біт та мізр». Тоді запитали Абу Бурду: «А що таке біт?». Він відповів: «Напій з меду, а мізр - це напій з ячменю». Тоді Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) сказав: «Все, що п'янить - заборонено».

Переказав це аль-Бухарі (4343).

Хадіс сорок сьомий

Не заповнювала людина посудини гіршої, аніж власний шлунок

Повідомляється від Аль-Мікдама ібн Ма'да Якріба, що він чув, як Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) сказав:

«Не заповнювала людина посудини гіршої, аніж власний шлунок. Достатньо сину Адама декількох шматочків їжі, аби випрямити свою спину. Але якщо людина не може обходитися кількома шматочками, то нехай третину свого шлунка залишить для їжі, третину - для напоїв і третину - для дихання».

Переказав це Ахмад (4/132), ат-Тірмізі (2380), ібн Маджаг (3349). Ат-Тірмізі сказав: «Хороший хадіс».

Хадіс сорок восьмий

Чотири риси лицеміра

Від 'Абд Аллаха, сина 'Амра (хай буде вдоволений Аллах ними обома), який розповів, що Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) сказав:

«Той, кому притаманні чотири риси, є справжнім лицеміром. А у кого буде одна з них, той не перестане мати рису лицемірства, поки не позбудеться неї. Коли він розповідає, то бреше. Коли обіцяє, то порушує обіцянку. Коли сперечається, то переступає межі. Коли домовляється, то порушує угоду»

Переказали це аль-Бухарі (34) й Муслім (58).

Хадіс сорок дев'ятий

Якби ви покладалися на Аллаха належним чином

Повідомляється від 'Умара ібн Аль-Хаттаба (хай буде задоволений ним Аллах), що Пророк (мир йому й благословення Аллаха) сказав:

«Якби ви покладалися на Аллаха належним чином, тоді б Аллах неодмінно наділив би вас їжею, як наділяє Він птахів, які вилітають вранці голодними, а повертаються ввечері ситими».

Хадіс наводять Ахмад (1 та 52), Ат-Тірмізі (2344), Ан-Насаї (8/79), Ібн Маджаг (4164). Також Ібн Хіббан (730) в «Сахіх» та аль-Хакім (418).

Сказав Ат-Тірмізі: «Хадіс достовірний».

Хадіс п'ятидесятий

Нехай язик твій невтомно згадує Аллаха Всемогутнього і Великого

Повідомляється, що Абд Аллах ібн Буср (хай буде задоволений ним Аллах) сказав:

«Одного разу чоловік прийшов до Пророка (мир йому й благословення Аллаха) і сказав: «О Посланець Аллаха, воістину, приписів ісламу занадто багато для нас, так чи якесь загальне правило, якого б ми могли твердо дотримуватися?» У відповідь на це Пророк (мир йому й благословення Аллаха) сказав: «Нехай язик твій невтомно згадує Аллаха Всемогутнього і Великого».

Переказав це Ахмад (188 та 190).

ЗМІСТ

Хадіс перший	3
Вчинки оцінюються згідно із намірами	3
Хадіс другий.....	3
Прихід Джібріля, який навчив мусульман їх релігії	3
Хадіс третій.....	5
Іслам будується на п'яти стовпах.....	5
Хадіс четвертий	5
Творіння в животі матері.....	5
Хадіс п'ятий	6
Якщо хтось вчинить в цій нашій справі те, на що не було нашого наказу, то це буде відкинуто.....	6
Хадіс шостий.....	6
Те, що дозволено – зрозуміло, і те, що заборонено – зрозуміло.....	6
Хадіс сьомий	7
Релігія це щирість.....	7
Хадіс восьмий	7
Мені наказано боротися із людьми	7
Хадіс дев'ятий.....	8
Утримуйтеся від того, що я заборонив вам	8
Хадіс десятий	8
Воістину, Аллах – Добрий, і приймає лише добре.....	8
Хадіс одинадцятий	9
Залиш те, в чому ти сумніваєшся, і звернися до того, в чому ти не сумніваєшся.....	9
Хадіс дванадцятий.....	9
Один із кращих проявів іслама людиною.....	9
Хадіс тринадцятий	10

Не увірує жоден з вас, поки не побажає він брату своєму того ж, чого й собі	10
Хадіс чотирнадцятий	10
Не дозволено проливати кров мусульманина, окрім як в одному з трьох випадків	10
Хадіс п'ятнадцятий	10
Нехай той, хто увірував у Аллаха і в Останній день, говорить найкраще	10
Хадіс шіснадцятий	11
Не гнівайся.....	11
Хадіс сімнадцятий	11
Воістину, Аллах заповів діяти найкращим чином у всіх справах.....	11
Хадіс вісімнадцятий	12
Бійся Аллаха, де б ти не був.....	12
Хадіс дев'ятнадцятий.....	12
Пам'ятай про Аллаха, і Він оберігатиме тебе.....	12
Хадіс двадцятий.....	13
Якщо ти не соромишся, то роби все, що тобі завгодно ..	13
Хадіс двадцять перший.....	13
Скажи: «Я увірував в Аллаха» – а потім йди Прямим шляхом.....	13
Хадіс двадцять другий	14
Якщо я буду молитись і постити	14
Хадіс двадцять третій.....	14
Чистота – половина віри	14
Хадіс двадцять четвертий.....	15
О, раби Мої! Я заборонив несправедливість Самому Собі	15
Хадіс двадцять п'ятий.....	16

Багаті отримують усю винагороду.....	16
Хадіс двадцять шостий	16
За кожен свій суглоб людина має віддавати милостиню.....	16
Хадіс двадцять сьомий.....	17
Праведність – це хороші моральні якості.....	17
Хадіс двадцять восьмий.....	17
Ось порада моя вам: «Бійтеся Аллаха і виявляйте хороші моральні якості»	17
Хадіс двадцять дев'ятий	18
Поклоняйся Аллаху, не додаючи Йому в поклонінні нічого.....	18
Хадіс тридцятий	19
Воістину, Всевишній Аллах встановив релігійні обов'язки, тож не нехуйте ними.....	19
Хадіс тридцять перший	20
Утримайся від надмірності у мирському житті, і Аллах любитиме тебе	20
Хадіс тридцять другий.....	20
Не можна ані завдавати шкоди, ані відплачувати шкодою	20
Хадіс тридцять третій	21
Наведення доказу лежить на позивачі, а клятва – на відповідачі.....	21
Хадіс тридцять четвертий	21
Якщо хтось з вас побачить зло, то нехай змінить його своєю рукою.....	21
Хадіс тридцять п'ятий	22
Не задріть одне одному, не завищуйте цін одне одному, не майте ненависті одне до одного.....	22
Хадіс тридцять шостий.....	22

Хто позбавить віруючого від смутку	22
Хадіс тридцять сьомий	23
Воістину, Аллах записав добрі та злі вчинки.....	23
Хадіс тридцять восьмий	23
Хто буде ставитися вороже до друга Мого, тому Я оголошу війну	23
Хадіс тридцять дев'ятий.....	24
Воістину, Аллах простив моїй громаді помилки та забудькуватість	24
Хадіс сороковий.....	24
Живи в цьому світі так, наче ти чужинець або подорожній	24
Хадіс сорок перший.....	25
Не увірує жоден з вас, поки бажання його не відповідатимуть тому, що я приніс	25
Хадіс сорок другий	25
О, син Адама! Поки будеш ти звертатися до Мене і просити в Мене.....	25
Хадіс сорок третій	26
Віддавайте частини спадщини тим, кому вони призначені	26
Хадіс сорок четвертий.....	26
Молочне вигодовування робить забороненим те, що робить забороненим кровна спорідненість.....	26
Хадіс сорок п'ятий.....	27
Воістину, Аллах і Його Посланець забороняють продавати алкоголь.....	27
Хадіс сорок шостий	27
Усе, що п'янить - заборонено.....	27
Хадіс сорок сьомий.....	28

Не заповнювала людина посудини гіршої, аніж власний шлунок	28
Хадіс сорок восьмий.....	28
Чотири риси лицеміра	28
Хадіс сорок дев'ятий	29
Якби ви покладалися на Аллаха належним чином	29
Хадіс п'ятидесятий	29
Нехай язик твій невтомно згадує Аллаха Всемогутнього і Великого	29

IslamHouse.com

الإسلام بلغات العالم

Islam in the languages of the world

